

T-28/03. sz. ügy

Holcim (Deutschland) AG
kontra
az Európai Közösségek Bizottsága

„Az EK-Szerződés 85. cikke (jelenleg EK 81. cikk) – Az Elsőfokú Bíróság ítéletének teljesítése – A bankgarancia költségeinek megtérítése – A Közösség szerződésen kívüli felelőssége”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (harmadik tanács), 2005. április 21. II - 1362

Az ítélet összefoglalása

- 1. Megsemmisítés iránti kereset – Megsemmisítést kimondó ítélet – Joghatások – Végrehajtási intézkedések hozatalára vonatkozó kötelezettség – Az EK 233. cikkben alapuló jogorvoslati lehetőségek hiánya – A jogalanyok lehetősége jogaiknak az EK 230. és EK 232. cikk alapján történő érvényesítésére
(EK 230., EK 232. és EK 233. cikk)*

2. *Eljárás – Keresetlevél – Alaki követelmények – A jogvita tárgyának megjelölése – A felhozott jogalapok rövid ismertetése*
(Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata, 44. cikk, 1. §, c) pont)
3. *Kártérítési kereset – Elévülési idő – Kiindulópont – Felperes, aki a kérelme benyújtásának időpontjában úgy véli, hogy nem áll rendelkezésére az összes olyan bizonyíték, amely a Közösség felelőssége fennállásának bizonyítását lehetővé teszi – Hatás hiánya*
(EK 288. cikk, második bekezdés)
4. *Kártérítési kereset – Elévülési idő – Kiindulópont – Figyelembe veendő időpont*
(EK 230. cikk, EK 232. cikk, második bekezdés és EK 288. cikk, második bekezdés; a Bíróság alapokmánya, 46. cikk)
5. *Szerződésen kívüli felelősség – Feltételek – A közösségi jog kellően egyértelmű megsértése – A jogi aktust kibocsátó intézmény mérlegelési mozgásterének figyelembevétele*
(EK 288. cikk, második bekezdés)
6. *Megsemmisítés iránti kereset – A Szerződés 85. cikkének (1) bekezdése alapján hozott bizottsági határozat – Összetett gazdasági értékelés – Bírósági felülvizsgálat – Korlátok*
(EK-Szerződés, 85. cikk, (1) bekezdés és 173. cikk [jelenleg, módosítást követően, EK 81. cikk, (1) bekezdés és EK 230. cikk])
7. *Szerződésen kívüli felelősség – Feltételek – Jogellenesség – Kár – Okozati összefüggés – Fogalom – A bankgarancia azon költségei, amelyek a vállalkozás azon választásából származnak, hogy nem fizeti meg a Bizottság által kiszabott bírságot – Közvetlen okozati összefüggés hiánya*
(EK-Szerződés, 185. cikk és EK-Szerződés, 192. cikk, első bekezdés [jelenleg, módosítást követően, EK 242. cikk és EK 256. cikk, első bekezdés]; EK 288. cikk, második bekezdés)

1. A Szerződés pontosan behatárolt jelleggel határozza meg a jogalanyok számára a jogaik érvényesítése érdekében rendelkezésre álló jogorvoslati eszközöket. Mivel az EK 233. cikk nem vezet be jogorvoslati eszközt, ezért nem lehet az Elsőfokú Bíróság által megsemmisített, az EK-Szerződés 85. cikkének (jelenleg EK 81. cikk) alkalmazására vonatkozó eljárásban hozott bizottsági határozattal kiszabott bírság következtében valamely társaság által adott bankgarancia költsé-

geinek megtérítése iránti kérelmet önállóan arra alapítani.

Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a jogalany ne rendelkezne jogorvoslattal abban az esetben, ha úgy ítéli meg, hogy nem hozták meg az ítélet teljesítéséhez

szükséges intézkedéseket. Így érvényesíteni lehet az EK 233. cikkből eredő kötelezettséget, nevezetesen az EK 230. cikkben és az EK 232. cikkben meghatározott jogi eszközök igénybevételeivel.

magából a keresetlevél szövegéből kitűnjenek.

(vö. 43–44. pont)

Ezen összefüggésben nem a közösségi bíróság feladata az, hogy a Szerződés által meghatározott jogorvoslati eszközök és eljárások rendszerének módosítása végett a közösségi jogalkotó helyébe lépjen.

3. A Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapítása iránti kereset elévülési idejének számítása mindaddig nem kezdődik el, amíg a kártérítési kötelezettség valamennyi feltétele nem áll fenn.

(vö. 31–34. pont)

2. A Bíróság alapokmányának 21. cikke és az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 44. cikke 1. §-ának c) pontja értelmében minden keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid összefoglalását. E megjelölésnek kellően világosnak és pontosnak kell lennie, hogy lehetővé tegye az alperes részére védekezésének előkészítését, és hogy az Elsőfokú Bíróság adott esetben további erre vonatkozó információ nélkül határozni tudjon a keresetről. A jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás biztosítása végett a kereset elfogadhatóságához szükséges, hogy az alapvető ténybeli és jogi elemek, amelyek a kereset alapul, legalább összefoglalva, ugyanakkor koherens és érthető módon

Ebben a helyzetben az a tény, hogy a felperes úgy vélte, hogy a kártérítési kérelme benyújtásának időpontjában még nem áll rendelkezésére az összes olyan bizonyíték, amely a Közösség felelőssége fennállásának bírósági eljárás keretében történő megfelelő bizonyításához szükséges, önmagában nem akasztja meg az elévülési idő folyását. Ezáltal ugyanis összetévesztenénk az elévülési idő megkezdésére vonatkozó eljárási feltételeket és a felelősségalapító feltételek fennállását, amelyeket csak az a bíróság dönthet el, amelyhez az érdemi jogvita végleges elbírálása érdekében fordulnak.

(vö. 59., 64. pont)

4. Ha a kár nem egyszeri volt, hanem folyamatos, a Bíróság alapokmányának 46. cikkében meghatározott elévülést az azt megszakító cselekmény időpontjától függően ezen időpontot megelőző öt éven túli időszakokra kell alkalmazni, anélkül hogy az érintené az ezt követő időszakban keletkezett jogokat.

Ebből a szempontból az említett 46. cikk az elévülést megszakító cselekménynek azt tekinti, ha a Bírósághoz keresetet nyújtanak be, vagy ha a károsult fél az eljárás megindítása előtt követelésével a Közösségek megfelelő intézményéhez fordul. Ez utóbbi esetben a keresetlevelet az EK 230. cikkben előírt két hónapos határidőn belül kell benyújtani, és adott esetben az EK 232. cikk második bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

(vö. 70–71. pont)

5. A Közösség EK 288. cikk második bekezdése szerinti szerződésen kívüli felelősségének megállapítása több feltétel egyidejű fennállásától függ, nevezetesen az intézményeknek felrótt magatartás jogellenessége, a kár ténylegessége, valamint okozati összefüggés létezése a magatartás és az előadott kár között. Ami az első feltételt illeti, előírás, hogy magánszemélyekre jogokat ruházó jogi szabály kellően egyértelmű megsértését állapítsák meg. Ebből a szempontból figyelembe veszik különösen a megal-

dandó helyzetek összetettségét, a jogszabályok alkalmazásának, illetve értelmezésének a nehézségeit és különösen azt a mérlegelési mozgásteret, amellyel a kéréses jogi aktus kibocsátója rendelkezik. Annak, hogy a közösségi jog megsértését kellően egyértelműnek lehessen minősíteni, döntő feltétele az, hogy az érintett közösségi intézmény nyilvánvalóan és súlyosan figyelmen kívül hagyja a mérlegelési jogkörének korlátait. Amennyiben ez az intézmény csak jelentősen csökkentett mérlegelési mozgástérrel rendelkezik, vagy egyáltalán nem rendelkezik azzal, a közösségi jog egyszerű megsértése is elegendő a kellően egyértelmű jogsértés megvalósításához.

(vö. 86–87. pont)

6. Jóllehet a közösségi bíróság általános jelleggel gyakorol teljes ellenőrzést afellett, hogy a Szerződés 85. cikke (1) bekezdésének (jelenleg az EK 81. cikk (1) bekezdése) alkalmazási feltételei fennállnak-e vagy sem, a Bizottság által elvégzett összetett gazdasági értékelések felett általa gyakorolt ellenőrzés az eljárási és az indokolási szabályok betar-

tásának, valamint a tényállás tartalmi pontosságának, a nyilvánvaló mérlegelési hiba és a hatáskörtúllépés hiányának vizsgálatára szorítkozik.

(vö. 95. pont)

7. Az EK 288. cikk második bekezdésére alapított kereset keretében a Közösség felelősségét csak olyan kár vonatkozásában lehet megállapítani, amely kellően közvetlenül származik az érintett intézmény szabálytalan magatartásából.

Abban az esetben, ha a Bizottság vele szemben bírságot kiszabó határozata ellen keresetet benyújtó vállalkozás – amennyiben a Bizottság lehetőséget biztosít számára – úgy dönt, hogy a

Bizottság által meghatározott feltételek szerint olyan bankgaranciát ad, amelynek célja a bírság és a késedelmi kamatok megfizetésének biztosítása, akkor a vállalkozás a bankgarancia megkötésének csak azokat a költségeit igényelheti érvényesen, amelyek közvetlenül a megtámadott határozat jogellenessége miatt merültek fel. Az általa e szempontból hivatkozott kár ugyanis arra vonatkozó saját választásából származik, hogy a bankgarancia adásával a Szerződés 192. cikkének első bekezdésében és 185. cikkének első mondatában (jelenleg az EK 256. cikk első bekezdése és az EK 242. cikk első mondata) meghatározott szabályoktól eltérve a megtámadott határozat által megszabott határidőn belül nem teljesíti bírság-megfizetési kötelezettségét.

(vö. 119., 122–123. pont)